

תוכן עניינים

1	פתח דבר
	שער א': הסתלקות היורש מזכותו בעזבון - סעיף 6 לחוק
3	הירושה
3	פרק א': הדין
5	פרק ב': כללי
7	פרק ג': צורתה של ההסתלקות
7	1. מבוא
8	2. נוסח תצהיר ההסתלקות
8	3. דוגמאות מהפסיקה
	4. האם ניתן לוותר על דרישת הכתב הקבועה בסעיף 6(א) לחוק הירושה
10	בנסיבות מסוימות?
	5. האם ניתן להסתלק מירושה על-פי דין שלא לפי הוראות סעיף 6 לחוק
12	הירושה?
17	פרק ד': הסתלקות מזכות בעזבון אפשרית עד לחלוקת העזבון
19	פרק ה': מועד השתכללות ההסתלקות
25	פרק ו': הסתלקות מחלקו בעזבון, כולו או מקצתו או ממנה
25	1. כללי
	2. עצם ההסתלקות והויתור על זכות הירושה אינה מעידה על ויתורו
	של אותו אדם על כל חוב אחר שיש למנוח כלפי אותו יורש שויתר על
26	חלקו
28	3. הלכה למעשה
	פרק ז': מי שהסתלק מחלקו בעזבון, רואים אותו במידה שהסתלק כאילו
31	לא היה יורש מלכתחילה
35	פרק ח': לטובת מי ניתן להסתלק
35	1. כללי
35	2. הסתלקות לטובת נכד
36	3. הסתלקות לטובת בן דוד
37	4. הסתלקות לטובת עזבון
	5. האם הסתלקות יורשים מחלקם בעזבון לטובת אחי אימם -
	המורישה "תופסת" כאשר מצויים יורשים נוספים מבני דרגה ראשונה
37	(כגון נכדים)?

6.	האם יורש יכול להסתלק מחלקו של יורש אחר בירושה או שהמדובר בפעולה אישית בלבד?	38
7.	יורש שהסתלק סתם	40
8.	האם מי שהסתלקו לטובתו יכול להסתלק לטובת אחר?	43
9.	הסתלקות קטין	44
	פרק ט': הסתלקות של קטין ושל מי שהוכרז פסול דין טעונה אישור בית- המשפט	45
1.	פעולות טעונות אישור בית-המשפט - סעיף 7 לחוק הכשרות המשפטית	45
1.1	כללי	45
1.2	סעיף 7 לחוק הכשרות למול סעיף 20 לחוק הנ"ל	45
2.	פעולות טעונות אישור בית-המשפט - סעיף 20 לחוק הכשרות המשפטית	46
2.1	כללי	46
2.2	פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין - סעיף 20(5) לחוק הכשרות המשפטית	47
2.2.1	כללי	47
2.2.2	הגנת צד שלישי - סעיף 21 לחוק	49
3.	הסתלקות מירושה על-ידי אפוטרופוס	49
3.1	כללי	49
3.1	הסתלקות בעל (חסוי) באמצעות אביו לטובת הורי אשתו המנוחה	50
	פרק י': מה דינה של הסתלקות על-תנאי	53
	פרק י"א: הסתלקות בתמורה	55
1.	כללי	55
2.	הלכות בתי-המשפט	59
2.1	עניין דבורה מוניץ נ' סמי דקלו	59
2.2	עניין יגאל סיטין נ' מיכל סיטין ואח'	68
	פרק י"ב: האם אדם יכול לחזור בו מהסתלקותו	79
	פרק י"ג: פגם ברצון היורש שהסתלק מהעזבון	81
1.	כללי	81
2.	חוזה למראית עין - סעיף 13 לחוק החוזים	81
2.1	כללי	81

82	2.2 מהו חוזה למראית עין?
84	3. נטל ההוכחה.....
84	3.1 רמת ההוכחה.....
85	3.2 טענה בעל-פה נגד מסמך בכתב.....
86	4. נפקות חוזה למראית עין.....
86	4.1 ביחסים בין הצדדים להסכם.....
87	4.2 חוזה למראית עין וצד שלישי.....
88	5. טעות - סעיף 14 לחוק החוזים.....
96	6. הטעיה - סעיף 15 לחוק החוזים.....
101	7. כפיה - סעיף 17 לחוק החוזים.....
102	8. עושק - סעיף 18 לחוק החוזים.....
104	9. דרך הביטול - סעיף 20 לחוק החוזים.....
105	10. כשרות המנוחה/ לחתום על תצהיר הסתלקות - סעיף 2 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.....
107	11. דוגמאות מהפסיקה.....
	פרק י"ד: תיקון וביטול של צו ירושה ושל צו קיום - סעיף 72 לחוק הירושה.....
115	1. הדין.....
116	2. כללי.....
119	3. האם זכותו של יורש להסתלק מחלקו בעזבונו, כל עוד לא חולק העזבונו, עומדת לו גם לאחר שבית-המשפט נתן צו ירושה ובדגש לחלוף הזמן והיעדרן של עובדות חדשות ממשיות?.....
125	4. דוגמאות מהפסיקה.....
130	5. סיכום.....
	פרק ט"ו: האם ניתן להחיל את עיקרון תום-הלב על דיני ההסתלקות.....
133	פרק ט"ז: תצהיר הסתלקות ודיני המתנה.....
141	פרק י"ז: תצהיר הסתלקות וחוק עשיית עושר ולא במשפט.....
145	פרק י"ח: הסתלקות פושט רגל/חדל פירעון ותוקפה.....
145	1. ביטול הענקות - סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל.....
150	2. ביטול פעולה הגורעת נכסים מקופת הנשיה - סעיף 220 לחוק חדלות פירעון.....

3.	האם הסתלקות של יורשים מזכותם בעזבון, בהתאם לסעיף 6 לחוק הירושה היא בגדר "הענקה" של נכסים, כמובנה בסעיף 96(א) לפקודה, אשר לפי סעיף זה בטלה כלפי הנאמן?	151
4.	בקשה לצו מניעה זמני לאיסור דיספוזיציה בדירת מגורים ובקשה לצו המורה על ביטול הסתלקות החייב מעזבון אביו המנוח.....	157
	פרק י"ט: עיקול ותצהיר הסתלקות	163
	פרק כ': הסתלקות וחוק מיסוי מקרקעין	167
	פרק כ"א: אפשרות החזרה מתצהיר ההסתלקות	169
	פרק כ"ב: האם יש ליתן תוקף להסתלקות שכל מטרתה להכשיל את רצונו של המצווה	171
	פרק כ"ג: עניינים שונים	189
1.	האם ביטול צו הירושה על-ידי בית-הדין השרעי מבטל את הודעת ההסתלקות?	189
2.	האיזון בין שיקול צדק "כלליים", המבקשים להרתיע צדדים מכריתת חוזים בלתי-חוקיים, לבין שיקול צדק "פרטניים" בין הצדדים הקונקרטיים לחוזה, שנטלו חלק "בתרגיל ההסתלקות" (לרבות המערער), מטה את הכף לתוצאה בדבר חיוב המשיב 1 בהשבה.....	194
3.	הסתלקות ופקודת הירושה המנדטורית	197
4.	אדם הוכר כזכאי לדירה ציבורית וטרם הקצאתה קיבל סיוע בשכר דירה. בתוך כך, הפך ליורש אולם ויתר על חלקו בירושה לטובת יורשת אחרת - בנסיבות אלה, האם הוא נכנס לגדר ההגדרה "חסר דירה" המהווה תנאי להכרה בזכאות לדיוור ציבורי ולקבלת סיוע בשכר דירה?	199
5.	עניין דשת - רע"א 5103/95	207
6.	פקודת הירושה	225
7.	פרשנותם של המערערים את התנהלות המנוחה שלא הגישה בקשה לצו קיום צוואה, כאילו אין לה עניין לרשת, ומכאן שאין היא זכאית לרשת מאחר והסתלקה מזכותה בעזבון, היא פרשנות מרחיקת לכת המכרסמת בעיקרון רצון המת, מעמד הצוואה וודאותה, ואשר עומדת בסתירה להוראת חוק סעיף 6 לחוק הירושה	237
8.	האם יש להורות על ביטול צו ירושה הכולל תצהירי הסתלקות שנחתמו על-ידי התובעות לטובת הנתבע בסמוך לאחר פטירת המנוחה?	238

9. היחס בין הוראת סעיף 6 לחוק הירושה לבין הוראת סעיף 72 לחוק הירושה	249
10. צירוף נתבע נוסף	254
11. שאלת תוקפם של ההסתלקויות ו/או הוויתור על-פי חוק הירושה	256
12. האם קיימת עילה לבטל את כתבי ההסתלקות של המבקשות?	280
13. דיני ההסתלקויות ובית-הדין הרבני	292
14. מהי ההבחנה בין ההסתלקות שנעשתה על-מנת לסכל זכויות של נושה ובין ההסתלקות בעלת טעם ריאלי אחר?	313
15. תביעה לביטול תצהיר ההסתלקות מעזבוון	318
16. האם יש להורות על ביטול ההסתלקותה של התובעת מירושת סבה המנוח וכפועל יוצא, לבטל את צו קיום צוואתו שניתן כ- 16 שנים טרם הגשת התובענה?	336
שער ב': עסקאות אחרות בזכות היורש - סעיף 7 לחוק הירושה	349
פרק א': הדין	349
פרק ב': הלכה למעשה	351
שער ג': יורש פסול ויורש שהסתלק - סעיף 15 לחוק הירושה	355
פרק א': הדין	355
פרק ב': הלכה למעשה	357